

CAN'IN SESSİZ DÜNYASI

Sınıfta herkes önüne eğilmiş, öğretmenin verdiği ödevi yapıyordu. Defterlerine çapraz çizgiler çiziyorlardı. Bir süre hiç ses çıkmadı. Bitirenler Özge Öğretmen'in masası önünde sıraya geçmeye başladılar. Can da defterini alıp sıraya girdi. Öğrenciler, beklerken defterlerini birbirlerine gösteriyorlardı. Can ise defterini sımsıkı kapatmıştı. Öğretmen bazılarının defterini çok beğenerek aferin diyordu. Bazılarınınkini de eleştiriyordu.

– Aa Cenk, sen daha iyisini yapabilirsin! Çok acele ediyorsun, ondan böyle oluyor.

Aferin alanlar, yüzlerinde gülümsemeyle dönüyorlardı yerlerine. Eleştirilenler de somurtuyorlardı. Özge Öğretmen, karşısında Can'ı görünce çok sevindi.

– Can, sen de mi defterini göstermeye geldin?

Can hiç sesini çıkartmadan başını salladı ve defterini açıp Özge Öğretmen'in önüne koydu. Özge Öğretmen bir süre deftere baktı. Sonra defterin tüm sayfalarını karıştırdı ve Can'a döndü. Özge Öğretmen'in gözleri kocaman iki soru işareti gibi bakıyordu.

***

Akşam yemeğini yine isteksizce yedi Can. Annesi tabağına üç köfte koymuştu. İkinciden sonra doyduğunu söyledi. Annesi doyduğunu kabul etmediği için üçüncüsünü de yemek zorunda kaldı. Yemekten sonra babası,

– Can oğlum, seninle biraz konuşalım mı, dedi.

Babasıyla birlikte odasına gittiler. Çok güzel bir odası vardı Can'ın. Dolapları maviydi. Yatağı da öyle... Mobilyalar masal kahramanlarının resimleriyle süslüydü. Her taraf oyuncak doluydu. Uçakları, arabaları, yürüyebilen robotları vardı. Yatakta yastığın üzerinde de bir sincap yavrusu duruyordu. Odadaki pırl pırl, pahalı oyuncakların hiçbirine benzemiyordu. Tüyleri döküldüğü için kuyruğu incelmışti. Göbeğindeki beyazlık griye dönüşmüştü. Siyah plastik burnu da aşınmış ve şeklini kaybetmişti. Yumruk yemiş bir boksörünkine dönmüştü. Yine de otuz yaşındaki bir sincap yavrusu için oldukça iyi durumda sayılırdı. Can'a annesinin çocukluğundan kalmıştı.

– Bugün öğretmenle konuştuk, dedi babası.

Can sesini çıkartmadı. Öğretmenle babası arasında nasıl bir konuşma geçtiğini tahmin edebiliyordu.

– Hâlâ konuşmuyormuşsun Can.

Evet, bu doğrudu. Okula başlayalı bir ay olmuştu ve hiç kimseyle konuşmamıştı.

– Ödevini göstermek için arkadaşlarıyla sıraya girmişsin. Sonra da öğretmene bomboş defterini göstermişsin oğlum.

Babası neden böyle yaptığını sordu. Sesini çıkartmadı Can. O da bilmiyordu neden böyle yaptığını. İçinden bir

ses, konuşma diyordu. Öğretmenin anlattığı her şeyi anlıyordu, ama içindeki ses ona “Yazma!” diyordu. O da içindeki sesi dinliyordu. Bomboş defterle sıraya girerken de öyle yapmıştı. Öğretmen de, arkadaşları da çok şaşırılmışlardı. En çok ilgiyi onun defteri çekmişti.

– Benimle de mi konuşmayacaksın Can, dedi babası.

İçindeki ses Can’a babasıyla konuşmamasını söylemiyordu. O sadece evin dışında yabancılarla konuşmuyordu. Bir süre sessizce oturdular. Babası içini çekti. Can üzüldüğünü anladı. Babasının canını sıkmak gibi bir niyeti yoktu onun.

– Baba, dedi Can.

– Söyle oğlum, dedi babası.

– Dünya eskiden kızgın bir gaz topuymuş değil mi?

Babası konunun buraya nereden geldiğini hiç anlamadı. Yine de dünyanın eskiden kızgın bir gaz topu olduğunu onayladı. Can devam etti anlatmaya:

– Bu kızgın gaz kütlesi kendi eksenini etrafında dönerken dıştan içe doğru soğumuş. Zamanla bugünkü dünya haline gelmiş. Tüm bunlar dört buçuk milyar yıl sürmüş. Dünya’nın içi hâlâ kızgın bir alev topuymuş.

Babası dinlerken oğlunun başını sevgiyle okşadı.

– Ama anlamadığım bir şey var baba, dedi Can.

– Nedir, dedi babası.

– Madem dünya soğuyarak bugünkü haline geldi, neden önce buzul çağı oldu?

Neden önce buzul çağı oldu? Babası, daha önce kendi aklına hiç böyle bir soru gelmediğini fark etti. Gülümsedi.

Can, babasına neden güldüğünü sordu. İşte bu kolay bir soruydu.

– Sen çok zeki bir çocuksun oğlum, dedi.

– Öyle miyim sahiden?

– Evet yavrum, kesinlikle öylesin.

Can dudaklarını büzüp kaşlarını kaldırdı. Kafasını omuzlarının içine gömdü. Bu, “Ben çok zeki olduğumdan emin değilim.” demekti.

***

İki koca ay daha geçti aradan. Dünya soğudu, kış geldi. Can annesiyle, babasıyla sohbet etmeye devam ediyordu, ama okulda hâlâ sessizdi. Çocuklar birbirlerine gösteriyorlardı onu:

– Bakın, konuşmayan çocuk orada.

Ve onunla ilgili duyduklarını anlatıyorlardı:

– Harfleri bile öğrenmemiş daha.

– Ödevlerini yapmıyormuş.

– Herkesle birlikte sıraya girip öğretmene boş defterini gösteriyormuş.

***

Can, oturduğu yerde kıvranıyor, dersin bitmesini sabırsızlıkla bekliyordu. Yanında Tuğrul oturuyordu. Sarışın ve kıvr kıvr saçları olan bir çocuktü Tuğrul. Oyuncak bebekler kadar sevinliydi. Dirseğiyle Can'ı dürttü.

– Yüzün kıpkırmızı olmuş, dedi.

Can, “biliyorum” anlamında başını salladı. Dudaklarını sınıksıkı büzmüştü. Ağzı küçücük bir kiraz kadar kalmıştı. Kaşları aşağıya düşmüş, gözleri iki minik zeytin çekirdeğine dönüşmüştü. Elleri kucığında, ileri geri sallamıyordu.

– Eline bir şey mi oldu, dedi Tuğrul.

Konuşmayacağını bildiği için, evet ya da hayır diyebileceği sorular soruyordu. Can olumsuz anlamda başını salladı.

– Karnın mı ağrıyor?

Can, buna da olumsuz cevap verdi. Ne olduğunu anlatsın diye yalvaran gözlerle bakıyordu Tuğrul’a. Kulağına fısıldasam mı diye düşündü. İçindeki ses “olmaz” dedi. Can her zamanki gibi içindeki sese uydu.

– Çişin mi geldi, diye sordu Tuğrul.

Can’ın gözleri sevinçle ışıldadı. Başını yukarıdan aşağıya aceleyle salladı.

O gün okuldan babasını aradılar. Babası hemen Can’ı almaya gitti. Arabada her zamanki gibi arka koltuğa oturdu Can. Babası koltuğun üzerine poşet sermişti. Bu her zaman yaptığı bir şey değildi.

– Can, oğlum öğretmene elinle işaret etseydin ya, dedi babası.

Can sesini çıkartmadı. Eve kadar hiç konuşmadılar. Annesi kapıda karşıladı onları. Kızmış mı diye annesinin yüzüne baktı Can. Hayır, kızmanmıştı. Hemen üzerindeki-leri çıkartıp banyoya girdi. Yalnız başına yıkanabiliyordu. Tertemiz çıktı banyodan. Babası yemek yenmiş, tekrar iş gitmek için ayakkabılarını giyiyordu. Can’ın üzerinde sincipaplı mavi bornozu vardı. Babasının yanına gitti. Babası yanağını okşadı.

– Hadi bakalım, akşama görüşürüz, dedi.

Can, tam çıkmak üzereyken durdurdu onu.

– Baba, dedi.

Babası dönüp baktı.

– Hani sen insanın dostu, zor gününde yanında olmandır demiştin ya...

– Evet, öyle demiştim, dedi babası.

– O zaman baba, dedi Can, Tuğrul benim dostum.

Annesi de babası da anlamadan baktılar. Can açıkladı: Bugün sıkıştığında canı çok yannıştı. Korkmuştu da. Ne yapacağını bilememişti. Sonunda Tuğrul sayesinde kurtulmuştu; çünkü Tuğrul ona yerine yapmasını söylemişti. Annesiyle babası birbirlerine baktılar. Ne diyeceklerini bilemeden gülümsediler.

***

Yine bir akşam yemeği sonrası babasıyla odasında konuşuyorlardı.

– Baba, dedi Can. Hani sen insan kendini nasıl hissederse öyle olur demiştin ya...

Babası, bunu ne zaman söylediğini hemen hatırladı.

– Tabii oğlum, dedi. Sen çok cesur olduğunı hissedersen cesur olursun. Çalışkan olduğunı hissedersen de çalışkan olursun.

Can yastığın üzerindeki sincap yavrusuna baktı. Yaşlanmıştı, eskimişti, burnu da yamuktu, ama hala çok sevinliydi.

– Ben kendimi bir sincap yavrusu gibi hissediyorum baba.

Babası bir süre sesini çıkartmadı; çünkü o sırada kendisini kafasına bir sopayla vurulmuş gibi hissediyordu. Biraz bekledikten sonra,

– Ama oğlum, sen insansın, dedi.
– Olsun ben yine de kendimi küçük bir sincap yavrusu gibi hissediyorum.

Durup düşündü babası.

– Bu yüzden mi okuma yazma öğrenmiyorsun?

Can, başını salladı,

– Sincaplar okuma yazma bilmezler, dedi.

– Peki, bunu Zeynep Abla'na da söyler misin?

– Sen söyle, dedi Can.

Zeynep Abla, Can'ın psikoloğuydu. Haftada bir kez görüşüyorlardı. Onunla da konuşuyordu. Sadece sorduğu sorulara olumlu ya da olumsuz anlamda başını sallayarak cevap veriyordu. Daha çok birlikte oyun oynuyorlardı. Kalın gözlükleri olan genç bir kadındı. Ve işin doğrusu, iyi bir insan olmasına rağmen, çok pahalı bir oyun arkadaşıydı.

***

Şubat ayı gelince çok mutlu oldu Can. Okulda hâlâ herkesin ilgi odağıydı. Okumayı hatta harfleri bile öğrenmemiş çocuk olarak gösteriyorlardı onu. Neyse ki tatile çıkmak için okumayı öğrenmek şart değildi. Çoğunlukla odasında tek başına zaman geçiriyordu. Akşamları da babasıyla sohbet ediyorlardı.

Saat ikiydi. Babasının gelmesine daha çok vardı. Can, odasından çıkıp solona gitti. Canın önündeki kanepeye oturdu. Kar yağıyordu. Sitenin geniş bahçesi bembeyaz olmuştu. Annesi mutfakta yemek yapıyordu. Can mutfağa gitti.

– Anne, dedi.